

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/aktualnosci/7333,Konferencja-Polskiego-Radia-w-55-rocznice-Rewolucji-Węgierskiej-pt-Nasze-wojska-.html>
19.03.2026, 02:29

Konferencja Polskiego Radia w 55. rocznicę Rewolucji Węgierskiej pt. „Nasze wojska podjęły walkę...” – Warszawa, 3 listopada 2011

03.11.2011

3 listopada br. Polskie Radio wspólnie z Węgierskim Instytutem Kultury i Radiem Wolna Europa zorganizowało konferencję pt. „Nasze wojska podjęły walkę...”. Konferencja odbyła się pod honorowym patronatem Marszałka Senatu RP Bogdana Borusewicza. Wśród uczestników – grono wybitnych historyków z Węgier i Polski, świadkowie węgierskiego powstania, przedstawiciele polskiego i amerykańskiego kierownictwa RWE, również ambasador Republiki Węgierskiej JE Robert Kiss i szef IPN dr Łukasz Kamiński.

„Dziś we wczesnych godzinach rannych wojska sowieckie rozpoczęły atak na naszą stolicę, chcąc obalić legalny i demokratyczny rząd Węgier. Nasze wojska podjęły walkę. Na pomoc, na pomoc, na pomoc!...” 4 listopada 1956 premier Imre Nagy w dramatycznym wystąpieniu zawiadamiał świat o agresji. Nadciągał koniec węgierskiej rewolucji i marzeń o wolności. Pomoc nie nadeszła. Zaczynał się czas terroru.

Okazją do zorganizowania tego spotkania ekspertów stało się niezwykle odnalezienie, a następnie odcyfrowanie przez RWE i portal Polskiego Radia nagrań z nadajników Wolnej Europy z krytycznych trzech tygodni węgierskiej rewolucji: od 19. października do 13. listopada 1956 – tzw. taśmy z Koblencji. Mimo słabej jakości dźwięku, znalezisko należy uznać za unikat w skali światowej. Udostępnione zostało w internecie dzięki zgodzie Radia Wolna Europa (Waszyngton) oraz Instytutu Hoovera (Stanford).

Sesja odbyła się w siedzibie Polskiego Radia (sala konferencyjna, III piętro) przy Al. Niepodległości 77/85 w Warszawie.

PROGRAM

9.30 Otwarcie konferencji

- Andrzej Siezieniewski (prezes Zarządu Polskiego Radia SA)
- Bogdan Borusewicz (marszałek Senatu RP)
- JE Robert Kiss (ambasador Republiki Węgierskiej w Polsce)

10.00 Budapeszt 1956

- prof. Alfréd Reisch (b. analityk RWE, autor „Revolt in Hungary”, Free Europe Press) – moderator
- Ákos Engelmayer (uczestnik rewolucji 1956, b. ambasador Republiki Węgierskiej w Polsce 1990-1995)
- Zofia Romaszewska (organizatorka pomocy dla walczącego Budapesztu)
- dr János Tischler (historyk, dyrektor Węgierskiego Instytutu Kultury)
- prof. Andrzej Friszke (Instytut Studiów Politycznych PAN)

11.30 Przerwa

11.45 Głos z przeszłości: tajemnice taśm z Koblencji

- Andrzej Mietkowski (dyrektor portalu PolskieRadio.pl, b. szef warszawskiego biura RWE) - moderator
- A. Ross Johnson (b. dyrektor Radia Wolna Europa, obecnie Hoover Institution)
- Manfred Hanspeter (dyrektor Telekomunikacji i Informatyki, Radio Free Europe, Praga)
- Bea Lukács (szef Kolekcji Wywiadów Historycznych, Biblioteka Narodowa im. Széchényiego, Budapeszt)
- dr Wojciech Woźniak (wicedyrektor Narodowego Archiwum Cyfrowego)

13.00 Przerwa

14.00 Radio Wolna Europa: komentator czy uczestnik?

- A. Ross Johnson (b. dyrektor Radia Wolna Europa, obecnie Hoover Institution) - moderator
- prof. Zdzisław Najder (b. dyrektor Rozgłośni Polskiej RWE)
- prof. Alfréd Reisch (b. analityk RWE, autor *Revolt in Hungary*, Free Europe Press)
- prof. Paweł Machcewicz (historyk, autor książki *„Monachijska menażeria”. Walka z RWE 1950-1989*) SKYPE
- prof. Antoni Dudek (historyk, politolog, UJ)

15.30 Polska-Węgry 1956: dwie drogi wyjścia

- prof. Andrzej Paczkowski (Collegium Civitas) - moderator
- prof. Karol Modzelewski (historyk, w 1956 członek Rewolucyjnego Związku Młodzieży)
- prof. Jerzy Eisler (szef warszawskiego oddziału IPN)
- dr Krzysztof Persak (IPN, Instytut Studiów Politycznych PAN)
- dr András Mink (Open Society Archives, Budapeszt)

17.00 Podsumowanie

- dr Łukasz Kamiński (prezes Instytutu Pamięci Narodowej)
- dr János Tischler (historyk, dyrektor Węgierskiego Instytutu Kultury)

[Poprzedni Strona](#)
[Następny Strona](#)